

=====
Intitulé : Pensioenverordening landsdienaren

Citeertitel: Pensioenverordening landsdienaren

Vindplaats : AB 1991 no. GT 25

Wijzigingen: AB 1992 no. 108; AB 1995 no. 31; AB 1996 no. 71; AB 2000
no. 16
=====

HOOFDSTUK I

Algemene bepalingen

Artikel 1

Aan de Arubaanse burgerlijke landsdienaren en aan de met deze gelijk gestelde ambtenaren, alsmede aan hun weduwen, weduwnaars en wezen wordt, overeenkomstig de bepalingen bij deze landsverordening vastgesteld, pensioen verleend.

Artikel 2

1. De landsverordening verstaat onder Arubaanse burgerlijke landsdienaren de ambtenaren, zowel mannelijke als vrouwelijke, die door of vanwege het daartoe bevoegde gezag:

- a. in Arubaanse burgerlijke dienst zijn benoemd, van een vaste, schriftelijke aanstelling zijn voorzien en een betrekking bekleden, waaraan verbonden is een jaarlijkse bezoldiging, die uit 's Lands kas wordt gekweten en die genoemd wordt in een wettelijke regeling van de bezoldiging;
- b. in aansluiting op hun eervol ontslag uit een betrekking als onder a bedoeld, zonder onderbreking in bezoldigde dienst zijn benoemd in een andere betrekking, waarvan de arbeidsvoorwaarden bij of krachtens landsverordening zijn geregeld, en van een vaste schriftelijke aanstelling zijn voorzien.

De in dit lid bedoelde landsdienaren worden in deze landsverordening verder "ambtenaren" genoemd.

2. Onder ambtenaren in de zin van deze landsverordening worden mede verstaan de ambtenaren, bedoeld in het eerste lid, aan wie op eigen verzoek eervol ontslag is verleend in verband met hun indiensttreding bij een bij landsbesluit aangewezen rechtspersoon.

3. Voor een aanwijzing als bedoeld in het tweede lid, komt slechts in aanmerking een rechtspersoon in Aruba gevestigd, die op grond van zijn doelstelling en in financieel opzicht in een bijzondere verhouding staat tot Aruba.

4. Onder ambtenaren in de zin van deze landsverordening worden mede verstaan werknemers bij een uit de openbare kas bekostigde bijzondere school als bedoeld in de Landsverordening kleuteronderwijs (AB 1992 no. 88), de Landsverordening basisonderwijs (AB 1989 no. GT 75) of de Landsverordening voortgezet onderwijs (AB 1989 no. GT 103), die blijkens schriftelijk besluit door het bestuur van de school in vaste dienst zijn aangesteld. De in het kader van deze landsverordening noodzakelijke medische onderzoeken komen ten laste van de werkgever van de in dit lid bedoelde werknemers.

5. Onder Arubaanse burgerlijke diensttijd in de zin van deze landsverordening wordt verstaan de tijd, vervuld in dienst van Aruba, alsmede de tijd door de in het tweede lid van dit artikel bedoelde ambtenaren

=====
vervuld bij de in dat artikellid bedoelde rechtspersoon.

Artikel 3

1. Als ambtenaar in de zin van deze landsverordening worden niet beschouwd zij:

- a. die de 18-jarige leeftijd nog niet volbracht hebben;
- b. die bij hun benoeming in vaste dienst de 35-jarige leeftijd reeds volbracht hebben;
- c. die niet bij geneeskundig onderzoek voor de dienst geschikt zijn verklaard.

2. Van het bepaalde in het eerste lid, onderdeel b, kan in bijzondere gevallen, indien zulks bij landsbesluit bepaald is, worden afgeweken:

- a. indien die ambtenaar reeds vóór het volbracht hebben van zijn 35ste levensjaar werkzaam is geweest in enigerlei dienst van Aruba of in een betrekking bij het gesubsidieerd bijzonder onderwijs, of bij het Algemeen Pensioenfonds van Aruba en de vervulde diensttijd in aanmerking kan komen voor pensioen volgens de bepalingen dezer landsverordening;
- b. indien de ambtenaar na het volbracht hebben van zijn 35ste levensjaar, doch in elk geval vóór het volbracht hebben van zijn 40ste levensjaar een functie bekleedt of gaat bekleden in dienst van Aruba dan wel een betrekking bij het gesubsidieerd bijzonder onderwijs, of bij het Algemeen Pensioenfonds van Aruba, waarvoor een lange opleiding en een ruime ervaring zijn vereist;
- c. indien zulks om redenen van dienstbelang onvermijdelijk is.

Het bepaalde in het eerste lid, onderdeel b, geldt niet voor benoemingen bij Koninklijk Besluit.

3. Het geneeskundig onderzoek bedoeld in het eerste lid, onderdeel c, moet hebben plaatsgehad binnen een termijn van acht maanden, voorafgaande aan de datum van ingang van eerste benoeming tot Arubaans burgerlijk landsdienaar als bedoeld in artikel 2.

4. In geval van ontslag als en daarop volgende benoeming tot Arubaans burgerlijk landsdienaar als bedoeld in artikel 2, moet een nieuw geneeskundig onderzoek plaatsvinden indien gedurende het tijdvak, vallende na het ontslag en lopende tot de daarop volgende benoeming, meer dan acht maanden zijn verstreken.

5. In geval van ontslag wegens ongeschiktheid voor de dienst op grond van een geneeskundig onderzoek zal voor een daarop volgende benoeming tot Arubaans burgerlijk landsdienaar, als bedoeld in artikel 2, steeds een nieuw geneeskundig onderzoek plaats moeten vinden.

6. In het besluit tot benoeming dient de datum van het geneeskundig onderzoek, voor zover dit heeft plaats gehad, te worden vermeld.

7. Het bepaalde in het eerste lid, onderdeel c, geldt niet voor benoemingen van personen, die uit hoofde van hun dienstbetrekking bij het gesubsidieerd bijzonder onderwijs in Aruba of het Algemeen Pensioenfonds van Aruba reeds deelgenoot zijn in het Algemeen Pensioenfonds van Aruba, tenzij overgang plaatsvindt naar een betrekking, waarvoor keuringseisen zijn vastgesteld of redelijkerwijze kunnen geacht worden te gelden, zwaarder dan die, welke zijn vastgesteld of redelijkerwijze kunnen geacht worden te gelden voor de betrekking, welke betrokkene tevoren bekleedt heeft.

Artikel 4

In de vaste schriftelijke aanstelling, bedoeld in artikel 2, worden, voor zoveel mogelijk, de geboortedatum en het geboortjaar van de

=====

betrokken landsdienaar vermeld.

Artikel 5

Onder een betrekking in de zin van deze landsverordening wordt niet verstaan een zodanige, waarvoor niet geregeld een volle dagtaak wordt vereist; de hier bedoelde betrekkingen worden bij landsbesluit aangewezen.

Artikel 6

Deze landsverordening verstaat onder bezoldiging als bedoeld in artikel 2, de aan de hoofdamtten verbonden vaste traktementen, zonder bijberekening van toelagen, indemniteiten, emolumenten, wisselvallige of tijdelijke inkomsten of andere voordelen.

Artikel 7 (vervallen)

HOOFDSTUK II

Van het pensioen der ambtenaren

§ 1. Van het recht op pensioen

Artikel 8

1. Na bekomen ontslag hebben recht op pensioen ambtenaren:
- die bij het verlaten van de dienst bij een leeftijd van ten minste 55 jaren, een diensttijd van ten minste 20 jaren, - waarvan ten minste 10 in Arubaanse dienst - vervuld hebben;
  - die voor de verdere dienst ongeschikt zijn verklaard uit hoofde van ouderdom of van ziels- of lichaamsziekte of gebreken, tenzij bij landsbesluit, de Raad van Advies gehoord, bepaald is dat deze het gevolg zijn van eigen moedwillige handelingen;
  - die, na op grond van de opheffing van de door hen beklede betrekking of ten gevolge van een reorganisatie van de dienst in het genot van wachtgeld te zijn gesteld, bij het vervallen van het wachtgeld, een diensttijd van ten minste 20 jaren hebben vervuld, met dien verstande nochtans dat van de gehele diensttijd alsdan een tijd van ten minste 10 jaren in Arubaanse dienst moet zijn doorgebracht.

2. In afwijking van het eerste lid, onderdeel c, heeft recht op pensioen de ambtenaren aan wie op basis van artikel 4b van de Landsverordening leeftijds grens ambtenaren (AB 1993 no. GT 45), eervol ontslag is verleend, en die een diensttijd van ten minste 5 jaren in Arubaanse dienst heeft vervuld.

3. Bij landsbesluit kan om bijzondere redenen aan ambtenaren, na bekomen ontslag, pensioen worden verleend vóór het bereiken van de 55-jarige leeftijd, doch niet dan na een voor pensioen geldige diensttijd van ten minste 20 jaren, waarvan ten minste 10 jaren in actieve Arubaanse dienst moeten zijn vervuld.

4. Een ambtenaar, aan wie na een voor pensioen geldige diensttijd van ten minste 10 jaren, in actieve Arubaanse dienst doorgebracht, al of niet op eigen verzoek, ontslag wordt verleend en die niet later als ambtenaar in de zin van deze landsverordening wordt herplaatst, verkrijgt recht op pensioen wanneer hij de leeftijd van 55 jaren heeft bereikt of overschreden en dan tevens, behoudens in geval het ontslag

=====

verleend is wegens het bereiken van een bij wettelijke regeling gestelde leeftijdsgrens, een diensttijd van 20 jaren vervuld of overschreden zou zijn, indien de ambtenaar was blijven doordienen.

5. De ambtenaar die met recht op uitgesteld pensioen is of wordt ontslagen, verkrijgt met ingang van het tijdstip der afkeuring recht op het volle naar reden van zijn diensttijd berekende pensioenbedrag, indien hij uit hoofde van ziekten of gebreken ongeschikt is geworden voor het vervullen van de betrekking waaruit hij als ambtenaar werd ontslagen. De ongeschiktheid, bedoeld in de voorgaande volzin, moet worden vastgesteld door een geneeskundig onderzoek als bedoeld in artikel 11.

Artikel 9

Aan ambtenaren, die vóór het vervullen van de in artikel 8, eerste lid, onderdeel a, genoemde minimum dienst- en leeftijden, wegens ongeschiktheid voor de verdere dienst, om andere redenen dan in artikel 8, eerste lid, onderdeel b, vermeld worden ontslagen, kan, wanneer zij een diensttijd van ten minste 10 jaren in Arubaanse dienst vervuld hebben, bij landsbesluit pensioen worden toegekend, volgens de bepalingen dezer landsverordening, of tijdelijk pensioen op de voet van de regelen, welke voor de toekenning van wachtgeldten uit 's Lands kas gelden.

Artikel 10

De ongeschiktheid, bedoeld in artikel 8, eerste lid, onderdeel b, moet worden vastgesteld door een geneeskundig onderzoek, terwijl de betreffende geneeskundige verklaring de aard der ziekte of gebreken zal aangeven en tevens de omstandigheden vermelden, welke op de verlening van het pensioen en op de aanvang daarvan van invloed kunnen zijn.

Artikel 11

1. Het geneeskundig onderzoek, bedoeld in artikel 3, eerste lid, onderdeel c, en dat, bedoeld in artikel 10, geschiedt:

- a. indien de betrokkene zich in Aruba bevindt door een Geneeskundige Commissie van ten minste drie leden, bij landsbesluit te benoemen;
- b. indien de betrokkene zich in Nederland bevindt door een Geneeskundige Commissie van ten minste drie in Nederland woonachtige leden, bij landsbesluit te benoemen.

De opdracht tot keuring gaat onderscheidenlijk uit van de Gouverneur en van de Gevolmachtigde Minister van Aruba in Nederland.

2. De belanghebbende moet vóór het plaatshebben van enig onderzoek, als bedoeld in het eerste lid, verklaren of hij vroeger aldan niet en zo ja, waar, wanneer en met welke uitslag is gekeurd geworden.

3. Wanneer enig onderzoek, als bedoeld in het eerste lid, moet geschieden van een belanghebbende, terwijl deze zich niet in Aruba of in Nederland bevindt, kan daartoe ook een ander lichaam of een of meer deskundige personen bij landsbesluit aangewezen worden.

4. Elk geneeskundig onderzoek, als in dit artikel bedoeld, geschiedt naar daartoe bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, te stellen regelen.

5. Tegen de beslissing der Geneeskundige Commissie in Aruba, bedoeld in het eerste lid, kan de belanghebbende in beroep komen volgens bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, te stellen regelen.

=====

§ 2. Van de diensttijd

Artikel 12

1. Als diensttijd, zowel voor de beoordeling der pensioen-aanspraken, als voor de regeling van het pensioen, komt, behoudens het bepaalde in het derde en vierde lid van dit artikel, in aanmerking de tijd:

1. a. doorgebracht in vaste dienst van Aruba in burgerlijke, militaire of kerkelijke betrekkingen, in betrekkingen bij het bijzonder onderwijs in Aruba, of in betrekkingen bij het Algemeen Pensioenfonds van Aruba, indien deze aanspraak geven op pensioen. Onder militaire diensttijd wordt mede verstaan, de tijd in actieve dienst doorgebracht bij de landmachtstroepen in Aruba;
  - b. doorgebracht in Nederland, de Nederlandse Antillen of Suriname in enigerlei dienst, waarvan volgens de aldaar geldende bepalingen, de tijd in aanmerking kan komen voor de berekening van pensioen, met dien verstande dat, voor zover betreft de diensttijd, welke in Nederland is vervuld, twee jaren dienst voor één gerekend worden, tenzij volgens de Nederlandse pensioenbepalingen die diensttijd dubbel wordt gerekend, in welk geval de tijd ten volle in aanmerking komt;
  - c. doorgebracht in een betrekking als bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdeel b;
2. gedurende welke:
- a. een betrekking, als bedoeld in dit artikel lid, onderdeel 1a, in tijdelijke dienst is waargenomen;
  - b. onder het genot van dag-, week- of maandloon in publiek-rechtelijk dienstverband diensten zijn verricht, waarvoor een volle dagtaak wordt vereist;
  - c. onder het genot van bezoldiging dienstverrichtingen in tijdelijke dienst, waarvoor geregeld een volle dagtaak wordt vereist, in of mede in het belang van Aruba zijn opgedragen bij Koninklijk Besluit of bij landsbesluit, indien daarop aanstonds zonder wezenlijke onderbreking is gevolgd een aanstelling tot ambtenaar in de zin van deze pensioenverordening.

Volgt deze aanstelling niet aanstonds zonder wezenlijke onderbreking op de onder a, b of c bedoelde tijd, dan komt deze tijd bij de berekening van het pensioen alleen dan in aanmerking, wanneer deze afzonderlijk of te zamen ten minste 12 op elkander volgende maanden heeft geduurd;

3. gedurende welke een ambtenaar, met stilstand van zijn bezoldiging, als bedoeld in artikel 2:
  - a. belast wordt met de tijdelijke waarneming van een betrekking waaraan bezoldiging ten laste van de Rijksbegroting is verbonden;
  - b. bij landsbesluit, in of mede in het belang van Aruba tijdelijk ter beschikking van derden wordt gesteld;
4. gedurende welke aan een ambtenaar tijdens diens verblijf buiten Aruba bij Koninklijk Besluit of bij landsbesluit dienstverrichtingen, waarvan bij landsbesluit is bepaald dat daarvoor geregeld een volle dagtaak wordt vereist, in of mede in het belang van Aruba zijn opgedragen, onverschillig of daaraan al dan niet een beloning was verbonden. Deze bepaling is eveneens van toepassing op de ambtenaar die, ten einde gevolg te geven aan een bij landsbesluit gegeven opdracht, zich buiten Aruba moet begeven. In dit geval, alsmede in het geval, waarin een ambtenaar, na beëindiging van het aan hem verleende verlof ten gevolge van bestendinging van een

=====

vroegere of van een hem gegeven nadere opdracht als herboren bedoeld, niet naar Aruba kan terugkeren, komt de tijd van het gehele verblijf als gevolg van die opdracht of die opdrachten buiten Aruba doorgebracht, als diensttijd in aanmerking, ongeacht de duur daarvan;

5. door de ambtenaar, met behoud van bezoldiging of onder genot van verlofbezoldiging, doorgebracht met vrijstelling van dienst, buitengewone vrijstelling van dienst, binnenlands verlof of kort verlof, voor zover deze vrijstelling van dienst of dit verlof aaneensluitend is genoten en niet langer dan drie maanden heeft geduurd. Binnenlands verlof, buitenlands verlof en buitengewone vrijstelling van dienst, voor zover dit verlof en deze vrijstelling van dienst aaneengesloten is genoten en langer dan drie maanden heeft geduurd, tellen slechts mee tot een maximum van één jaar voor alle genoten verloven tezamen. Verlof wegens ziekte telt volledig mede, zowel voor de beoordeling der pensioenaanspraken als voor de regeling van het pensioen;
6. gedurende welke in Nederland, de Nederlandse Antillen of Suriname tijdelijke diensten zijn bewezen, welke diensten, voor zover zij nog niet vóór de indiensttreding in Aruba voor pensioen waren geldig gemaakt en ook volgens de aldaar geldende bepalingen zouden zijn geldig te maken, bij de berekening van het Arubaanse pensioen voor wat de diensten in Nederland betreft naar de maatstaf van twee jaren dienst voor één, worden meegerekend;
7. gedurende welke een ambtenaar wachtgeld geniet, twee jaren voor één, gerekend;
8. gedurende welke een ambtenaar, die bij Koninklijk Besluit in of mede in het belang van Aruba is benoemd tot lid van een bij de wet of Koninklijk Besluit ingesteld college, en dientengevolge met of zonder behoud van bezoldiging tijdelijk van de door hem bekleed wordende betrekking wordt ontheven, onverschillig of deze tijd binnen of buiten de keerkringen is doorgebracht;
9. gedurende welke onder genot van doorlopende inkomsten ten laste van de begroting van Aruba diensten op arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht zijn verricht, mits:
  - a. deze diensten een volle dagtaak hebben vereist;
  - b. daarop aanstonds zonder wezenlijke onderbreking is gevolgd een aanstelling in een betrekking als bedoeld onder 1 of 2 van dit artikel;
  - c. de wijziging in de dienstverhouding geen gevolg is van verandering van werkzaamheden;
  - d. aan de benoembaarheid in de onder b bedoelde betrekking geen hogere bekwaamheidseisen zijn gesteld;
  - e. betrokkene binnen een jaar na aanstelling als ambtenaar in de zin van deze pensioenverordening een daartoe strekkend verzoek indient bij de Gouverneur.

Bij landsbesluit kan van het bepaalde onder c, d en e afgeweken worden in geval een strikte toepassing tot onbillijkheden zou leiden;

10. gedurende welke in of buiten Aruba werkelijke dienst is verricht als schutter of als vrijwilliger bij het Vrijwilligerskorps Curaçao of bij het Vrijwilligerskorps Burgerwacht Aruba;
11. welke de ambtenaar volgens de bepalingen van de Werkliedenverordening (AB 1990 no. GT 61) voor pensioen in aanmerking zou kunnen brengen, ware hij werkmán gebleven.

2. Voor de toepassing van het gestelde onder 2 en 9 van het eerste lid wordt wezenlijke onderbreking geacht niet aanwezig te zijn indien de onderbreking ten hoogste twee maanden heeft geduurd.

3. De in het eerste lid van dit artikel onder 1b, 2, 6, 9, 10 en

=====

11 genoemde diensttijden worden slechts voor de beoordeling van de pensioenaanspraken en de regeling van het pensioen in aanmerking genomen, indien de betrokken ambtenaar binnen een jaar na de datum van ingang van zijn benoeming tot ambtenaar in de zin van deze landsverordening, schriftelijk aan de Gouverneur het verlangen daartoe te kennen heeft gegeven.

4. Met betrekking tot de president en de leden van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van de Nederlandse Antillen en Aruba die op de voet van de bepalingen van het West-Indisch Detacheringsbesluit 1930 of het West-Indisch Uitzendingsbesluit 1925 zijn uitgezonden, wordt de termijn, genoemd in het derde lid, geacht in te gaan na afloop van het bij de uitzending vastgestelde dienstverband, met dien verstande dat in geval van afkeuring voor de dienst vóór afloop van bedoeld dienstverband, vorenbedoelde termijn ingaat op het tijdstip waarop de afkeuring ter kennis van de betrokkene is gebracht.

Artikel 13

Als diensttijd komt niet in aanmerking de tijd:

1. gedurende welke de ambtenaar vóór of na zijn aanstelling als zodanig:
  - a. verlof buiten bezwaar van de Lande of vrijstelling van dienst wegens bijzondere omstandigheden zonder behoud van inkomen heeft genoten;
  - b. geschorst was in zijn betrekking, tenzij de schorsing wegens het instellen van een onderzoek is toegepast en dat onderzoek te zijnen gunste uitvalt;
  - c. diensten heeft vervuld vóór het voleindigen van het 18de levensjaar of op arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht, behoudens het bepaalde in artikel 12, onder 9;
2. welke reeds met pensioen vergolden wordt ten laste van de Rijksbegroting, van de begroting van de Nederlandse Antillen, van Suriname of van Aruba of van enig publiekrechtelijk lichaam in Nederland, de Nederlandse Antillen, Suriname of Aruba, of van enig door het openbaar gezag aldaar ingesteld fonds.

Artikel 14

Voor hem die, na om welke redenen ook ontslagen te zijn, later wordt herplaatst, is de diensttijd, vóór het ontslag vervuld, met inachtneming van het bij artikel 13, onder 2 bepaalde, gelijkelijk geldig als die, na de herplaatsing vervuld.

§ 3. Van de berekening en het bedrag van het pensioen

Artikel 15

1. Het pensioen wordt berekend over de gehele diensttijd, een gedeelte van een maand wordt voor een gehele maand gerekend.
2. Het bedrag wordt naar boven afgerond tot het naaste getal volle florins, dat een veelvoud is van drie.

Artikel 16

Het pensioen aan een ambtenaar toe te kennen, bedraagt bij twintigjarige diensttijd de helft van de in artikel 22 bedoelde middelsom.

=====
Artikel 17

Eenzelfde persoon kan aan één of meer, krachtens deze landsverordening verleende pensioenen niet meer dan Afl. 9.600,- per jaar genieten.

Artikel 18

Wanneer pensioen wordt verleend vóór de vervulling van de diensttijd, genoemd in artikel 16, ondergaat het voor de diensttijd, overeenkomstig dat artikel berekende pensioen een vermindering naar reden van 1/20 voor elk aan die diensttijd ontbrekend jaar.

Artikel 19

Wanneer pensioen wordt verleend na de vervulling van de diensttijd, genoemd in artikel 16, ondergaat het voor de diensttijd, overeenkomstig dat artikel berekende pensioen een verhoging naar reden van 1/30 voor elk jaar daarboven vervulde diensttijd, met dien verstande, dat voor een diensttijd boven de 30 jaren een zodanige verhoging niet meer wordt verleend en dat in geen geval het maximumpensioen van Afl. 9.600,- wordt overschreden.

Artikel 20

Het bedrag van het pensioen van ambtenaren, die voor de verdere dienst ongeschikt zijn verklaard uit hoofde van ziels- of lichaamsziekte of gebreken, welke ontstaan zijn in en door de uitoefening van de dienst en niet aan hun schuld of grove nalatigheid is te wijten, wordt berekend naar het aantal jaren diensttijd, dat zij tot hun 60-ste levensjaar zouden hebben kunnen vervullen, indien zij niet wegens de genoemde reden zouden zijn ontslagen.

Artikel 21

1. Indien ziels- of lichaamsziekten of gebreken, ontstaan onder de in artikel 20 genoemde omstandigheden, gepaard gaan met het verlies van één of meer ledematen, het geheel en onherstelbaar verlies van het gezichtsvermogen in één oog of in beide ogen, en niet te wijten zijn aan ongeregeld gedrag of eigen moedwillige handelingen, ondergaat het krachtens de bepalingen dezer landsverordening verleende eigenpensioen deswege een verhoging, berekend naar reden van dat pensioen.

2. De in het eerste lid bedoelde verhoging bedraagt met inachtneming van het bepaalde bij het vierde lid van dit artikel:

- a. wegens het verlies van één der ledematen of het verlies van het gezichtsvermogen in één der ogen: 25 ten honderd van het pensioen;
- b. wegens het verlies van twee of meer ledematen of het verlies van het gezichtsvermogen in beide ogen: 50 ten honderd van het pensioen.

3. Onder ledematen worden verstaan handen en voeten onverschillig of met het verlies daarvan ook dat van armen en benen gepaard gaat.

4. Op het totaalbedrag van pensioen en verhoging van dat pensioen, als bedoeld in dit artikel, zijn de artikelen 15, tweede lid, en 17 van overeenkomstige toepassing.

Artikel 21a

Het pensioen van een ambtenaar in het geval, bedoeld in artikel

=====
20, bedraagt niet minder dan de overeenkomstige uitkeringen in geld, welke op grond van de Landsverordening ongevallenverzekering zouden zijn genoten.

Artikel 22

1. Als grondslag voor de regeling van het pensioen wordt genomen de middelsom van de pensioengrondslagen, welke voor de ambtenaar gedurende de laatste 24 volle kalendermaanden hebben gegolden.

2. Waar de in het eerste lid bedoelde grondslag niet kan gelden wordt daartoe genomen de middelsom over het kortere tijdvak, waarover de pensioengrondslagen lopen.

HOOFDSTUK III

Het weduwen-, weduwnaars en wezenpensioen § 1. Van het recht op pensioen

Artikel 23

1. De weduwe of de weduwnaar van een ambtenaar, van een vrijwillig deelgenoot of van een gepensioneerd ambtenaar hebben recht op weduwenpensioen onderscheidenlijk weduwnaarspensioen. De bepalingen van deze landsverordening die betrekking hebben op het weduwenpensioen zijn, voor zover mogelijk, van overeenkomstige toepassing op het weduwnaarspensioen.

2. Geen recht op weduwenpensioen ontstaat indien het huwelijk was gesloten nadat het ontslag van de ambtenaar was ingegaan, tenzij:

- a. de echtgenoot recht had op invaliditeitspensioen, en op het tijdstip van het huwelijk de 60-jarige leeftijd nog niet had volbracht;
- b. de echtgenoten reeds voor het ontslag met elkaar gehuwd waren geweest en mits het huwelijk was gesloten voordat de echtgenoot de 60-jarige leeftijd had bereikt.

Artikel 24

1. Recht op wezenpensioen heeft het minderjarige wettige kind van een overleden ambtenaar, vrijwillig deelgenoot of gepensioneerd ambtenaar, tenzij:

- a. het huwelijk waaraan het kind zijn staat ontleent, is gesloten op een zodanig tijdstip, dat krachtens artikel 23, tweede lid, geen recht op weduwen- of weduwnaarspensioen ontstaat;
- b. het kind is geadopteerd tijdens een huwelijk als bedoeld in onderdeel a.

2. Voorts heeft recht op wezenpensioen:

- a. het minderjarige natuurlijke kind van de overleden ambtenaar;
- b. het minderjarige natuurlijke kind van de overleden vrijwillig deelgenoot of gepensioneerd ambtenaar, mits dit kind geboren is vóór de 307e dag na die waarop zijn of haar ontslag is ingegaan;
- c. het minderjarige niet-erkende kind van de overleden mannelijke ambtenaar, mits aan hem ten behoeve van dit kind ten tijde van zijn overlijden een onderhoudsplicht krachtens artikel 469 van het Burgerlijk Wetboek van Aruba (AB 1989 no. GT 100) was opgelegd, dan wel door hem bij authentieke akte een onderhoudsplicht was erkend;
- d. het minderjarige niet-erkende kind van de overleden mannelijke vrijwillig deelgenoot of gepensioneerd ambtenaar, mits dit kind geboren is vóór de 307e dag na die waarop zijn ontslag is ingegaan, en aan hem ten behoeve van dit kind ten tijde van zijn overlijden

=====

- een onderhoudsplicht krachtens artikel 469 van het Burgerlijk Wetboek van Aruba was opgelegd, dan wel door hem bij authentieke akte een onderhoudsplicht was erkend;
- e. het minderjarige stiefkind van de overleden ambtenaar, de vrijwillig deelgenoot of de gepensioneerde ambtenaar, tenzij het huwelijk waaraan het kind zijn recht zou kunnen ontlelen, is gesloten op een zodanig tijdstip dat krachtens artikel 23, tweede lid, geen recht op weduwen- of weduwnaarspensioen ontstaat;
  - f. het minderjarige kind voor wie de overleden ambtenaar ten tijde van zijn overlijden de pleegouderlijke zorg droeg;
  - g. het minderjarige kind voor wie de overleden vrijwillig deelgenoot of de gepensioneerde ambtenaar ten tijde van zijn ontslag, alsmede ten tijde van zijn overlijden de pleegouderlijke zorg droeg.

3. Voor de toepassing van het tweede lid wordt onder pleegouderlijke zorg verstaan de zorg voor het onderhoud en de opvoeding van het kind, als was het een eigen kind, onafhankelijk van enige verplichting daartoe of van het genieten van een vergoeding daarvoor, elk geval afzonderlijk te beoordelen door de minister van Algemene Zaken. Van pleegouderlijke zorg is in ieder geval sprake indien voor het kind krachtens artikel 29, eerste lid, van de Landsverordening materieel ambtenarenrecht (AB 1989 no. GT 37) of artikel 1a, zesde lid, van het Landsbesluit duurtetoeslag gepensioneerden kindertoelage is toegekend. In een zodanig geval blijft een afzonderlijke beoordeling door de minister van Algemene Zaken achterwege.

4. Voor de toepassing van dit artikel wordt met minderjarig kind gelijkgesteld het ongehuwde kind van eenentwintig tot vijfentwintig jaar:

- a. wiens tijd, behoudens in geval van ziekte of vakantie, geheel of grotendeels in beslag wordt genomen door of in verband met het volgen van onderwijs, of
- b. dat naar het oordeel van de minister van Algemene Zaken ten gevolge van ziekte of gebreken blijvend buiten staat is om met arbeid die voor zijn krachten is berekend, een derde te verdienen van hetgeen een lichamelijk en geestelijk gezond kind van gelijke leeftijd in staat is met arbeid te verdienen.

Artikel 25

1. Indien van een ambtenaar, vrijwillig deelgenoot of gepensioneerd ambtenaar bij landsbesluit verklaard is dat deze is vermist, hebben degenen die aan zijn overlijden recht op pensioen zouden ontlelen, recht op tijdelijk pensioen op dezelfde voet als in de voorgaande bepalingen is omschreven.

2. Bij landsbesluit wordt het tijdstip van ingang van dit pensioen bepaald.

3. Het tijdelijk pensioen gaat van rechtswege over in een voortdurend pensioen zodra het overlijden van de vermiste vaststaat.

Artikel 26

1. Recht op bijzonder weduwnpensioen of bijzonder weduwnaarspensioen heeft de vrouw onderscheidenlijk de man, met wie een overleden ambtenaar, vrijwillig deelgenoot of gepensioneerd ambtenaar gehuwd is geweest, mits:

- a. de vrouw onderscheidenlijk de man recht op weduwnpensioen onderscheidenlijk weduwnaarspensioen zou hebben gehad, indien de man onderscheidenlijk de vrouw op de dag van het vonnis waarbij de echtscheiding of ontbinding van het huwelijk is uitgesproken, zou zijn

- overleden,
- b. de in onderdeel a bedoelde dag:
- 1°. wat het bijzonder weduwnaarspensioen betreft, ligt op of na 1 januari 1990,
  - 2°. wat het bijzonder weduwenpensioen betreft, ligt na de dag van de plaatsing van deze landsverordening in het Afkondigingsblad van Aruba, en
- c. de vrouw onderscheidenlijk de man niet als gevolg van hertrouwen met haar vroegere echtgenoot onderscheidenlijk zijn vroegere echtgenote ter zake van dat overlijden recht op weduwenpensioen onderscheidenlijk weduwnaarspensioen verkrijgt.
2. De bepalingen van deze landsverordening die betrekking hebben op het weduwenpensioen, zijn van overeenkomstige toepassing op het bijzonder weduwenpensioen en het bijzonder weduwnaarspensioen, tenzij uit de desbetreffende bepalingen het tegendeel blijkt.

Artikel 27

1. Het pensioen van de weduwe van de ambtenaar bedraagt vijf achtste gedeelte van het pensioen waarop de ambtenaar recht op uitzicht zou hebben gehad, indien hem met ingang van de dag na die van zijn overlijden ontslag was verleend.
2. Indien de ambtenaar overlijdt voor het bereiken van de leeftijd van 60 jaar, wordt voor de berekening van het eigenpensioen zijn diensttijd doorgeteld tot het einde van de maand waarin hij de leeftijd van 60 jaar zou hebben bereikt.
3. Het pensioen van de weduwe van een vrijwillig deelgenoot bedraagt vijf achtste gedeelte van het pensioen waarop de overledene uitzicht had.
4. Het pensioen van de weduwe van een gepensioneerd ambtenaar bedraagt vijf achtste gedeelte van het pensioen waarop de overledene recht had.
5. Het bijzonder weduwen- en bijzonder weduwnaarspensioen bedraagt in de gevallen, bedoeld in het eerste tot en met het vierde lid, evenveel als het weduwen- onderscheidenlijk weduwnaarspensioen in die gevallen bedraagt, met dien verstande dat voor de berekening van het ambtenarenpensioen of van het reeds toegekende ambtenarenpensioen, waarvan het bijzonder weduwenpensioen onderscheidenlijk het bijzonder weduwnaarspensioen wordt afgeleid, slechts de diensttijd meetelt, die is gelegen vóór de ontbinding van het huwelijk, en de berekening geschiedt naar de hoogte van de pensioengrondslagen ten tijde van de ontbinding van het huwelijk.
6. Indien er recht bestaat op meer dan één bijzonder weduwen- of weduwnaarspensioen als bedoeld in artikel 26, vindt het vijfde lid overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat voor de afleiding van het bijzonder weduwenpensioen onderscheidenlijk het bijzonder weduwnaarspensioen, ontleend aan het tweede en volgende huwelijk, slechts de diensttijd meetelt, die samenloopt met de huwelijksduur.
7. Indien er bij een overlijden recht bestaat op een of meer bijzondere weduwen- of weduwnaarspensioenen, wordt het weduwenpensioen onderscheidenlijk het weduwnaarspensioen, dat aan hetzelfde overlijden wordt ontleend, met het bedrag daarvan verminderd.
8. Indien een weduwe of een weduwnaar hertrouwt, wordt haar onderscheidenlijk zijn pensioen opnieuw vastgesteld met ingang van de maand, volgende op die waarin zij onderscheidenlijk hij hertrouwt. Daarbij wordt van het ambtenarenpensioen waarvan het is afgeleid, niet in aanmerking genomen dat deel dat overeenkomt met de ingevolge het

=====

tweede lid doorgetelde diensttijd.

9. Bij ontbinding van het nieuwe huwelijk herleeft de aanspraak op het genot van het vorige pensioen. Indien ten gevolge van de ontbinding van het laatst gesloten huwelijk recht op een hoger pensioen wordt verkregen, dan in de voorgaande volzin wordt bedoeld, wordt dit hogere pensioen toegekend. Het pensioen gaat in beide gevallen in op de eerste dag van de maand waarin dat huwelijk is ontbonden.

Artikel 27a

1. Het wezenpensioen bedraagt:
  - a. voor elk kind wiens moeder onderscheidenlijk vader aan het overlijden van de vader onderscheidenlijk de moeder recht op pensioen ontleent, een achtste gedeelte van het pensioen van de overledene, berekend overeenkomstig artikel 27; indien het weduwenpensioen van de moeder onderscheidenlijk het weduwnaarspensioen van de vader wegens overlijden of vermissing is geëindigd, wordt het wezenpensioen verhoogd tot twee achtste gedeelte van het bedrag waarvan het is afgeleid;
  - b. voor elk ander kind, twee achtste gedeelte van het pensioen van de overledene, berekend overeenkomstig artikel 27.
2. Het wezenpensioen voor de gezamenlijke kinderen die dezelfde moeder hebben, wordt als een eenheid toegekend.
3. Hebben de kinderen die dezelfde vader hebben, verschillende moeders, dan wordt het wezenpensioen voor elke groep als afzonderlijke eenheid toegekend. Gewettigde kinderen wier ouders geen huwelijk hebben aangegaan, alsmede de moederloze wettige kinderen die de vader bij zijn indiensttreding als ambtenaar had, worden tezamen gerekend als hebbende dezelfde moeder. Indien het totaalbedrag van de wezenpensioenen het in artikel 27b, tweede lid, bedoelde maximum zou overschrijden, geschiedt de vermindering naar de verhouding van de aanvankelijk in iedere groep berekende bedragen.
4. In afwijking van het tweede en derde lid kan bij de toekenning of daarna, in het belang der rechthebbenden, het pensioen bij landsbesluit worden gesplitst.

Artikel 27b

1. Het weduwenpensioen en het wezenpensioen worden naar boven afgerond tot het naast hogere bedrag in volle florins dat een veelvoud is van drie.
2. Het gezamenlijk bedrag aan weduwen- weduwnaars-, bijzonder weduwen-, bijzonder weduwnaars- en wezenpensioen gaat het bedrag waarvan de pensioenen zijn afgeleid niet te boven.
3. Indien wegens de toepassing van het tweede lid de pensioenen een vermindering moeten ondergaan, geschiedt deze in evenredigheid van hun bedragen.

Artikel 27c

Het pensioen van de weduwe en van wezen van een ambtenaar die ten gevolge van de omstandigheden, bedoeld in artikel 20, is overleden, bedraagt niet minder dan de overeenkomstige uitkeringen in geld, welke op grond van de Landsverordening ongevallenverzekering zouden zijn genoten.

Artikel 27d

Indien de kinderen aan het overlijden van ieder van hun ouders

=====
aanspraak op pensioen ontlenen, wordt het hoogste van de pensioenen toegekend.

Artikel 27e

Het tijdelijk pensioen is gelijk aan het pensioen waarop recht zou bestaan indien de vermiste op de dag van zijn vermissing was overleden.

Artikel 28

1. De ambtenaar die uit de dienst wordt ontslagen met uitzicht op pensioen volgens het bepaalde in artikel 8, derde lid, kan als vrijwillig deelgenoot voor degene met wie hij of zij gehuwd is op de datum waarop zijn of haar ontslag is ingegaan, en voor zijn of haar kinderen die krachtens artikel 24 als kinderen van een vrijwillig deelgenoot recht hebben op wezenpensioen, aanspraak op weduwen-, weduwnaars- en wezenpensioen blijven behouden, volgens het bepaalde in het tweede tot en met negende lid van dit artikel.

2. Het zogenaamde vrijwillig deelgenootschap, bedoeld in het eerste lid, wordt verkregen na daartoe door de gewezen ambtenaar, bij aangetekend verzonden schrijven gedaan verzoek. Dit verzoek moet binnen zes maanden na de dag van ingang van het ontslag uit de dienst zijn ontvangen door de directeur van het Algemeen Pensioenfonds van Aruba of door de vertegenwoordiger van het Algemeen Pensioenfonds van Aruba in Nederland, al naar gelang de verschuldigde bijdrage in Aruba of in Nederland zal worden voldaan.

3. Is het in het tweede lid bedoelde verzoek niet binnen de daarbij genoemde termijn ontvangen, dan wordt de gewezen ambtenaar geacht van het vrijwillig deelgenootschap te hebben afgezien, tenzij hij binnen die termijn is overleden. In dat geval wordt hij geacht van de in het eerste of tweede lid bedoelde bevoegdheid te hebben gebruik gemaakt.

4. Voor vrijwillig deelgenootschap is, te rekenen van de dag van ingang van ontslag, een bijdrage verschuldigd van:

- a. 6% van de pensioengrondslag, waarover laatstelijk vóór het ontslag voor weduwen-, weduwnaars- en wezenpensioen werd bijgedragen, ingeval het deelgenootschap betreft de echtgenoot, dan wel de echtgenoot en één of meer kinderen;
- b. 3% van de pensioengrondslag, waarover laatstelijk vóór het ontslag voor weduwen-, weduwnaars- en wezenpensioen werd bijgedragen, ingeval het deelgenootschap betreft één of meer kinderen;

De verandering van het bijdragepercentage gaat in met de eerste der maand volgende op die, waarin de omstandigheid, die op de verlaging van invloed is, ontstaat.

5. Vrijwillige deelgenoten hebben de ingevolge het vierde lid verschuldigde bijdrage maandelijks te voldoen. Indien de bijdrage van de betrokkene een jaar na het einde van de maand, waarover zij verschuldigd is, nog niet is voldaan, houdt de nalatige op vrijwillig deelgenoot te zijn.

6. Van veranderingen van woonplaats wordt door de vrijwillige deelgenoot onverwijld kennis gegeven aan de directeur van het Algemeen Pensioenfonds van Aruba, indien de verandering in Aruba, aan de vertegenwoordiger van het Algemeen Pensioenfonds van Aruba in Nederland, indien zij buiten Aruba plaatsheeft.

7. Van het vrijwillig deelgenootschap kan te allen tijde afstand worden gedaan. Het onherroepelijk verlangen daartoe moet bij aangetekend verzonden brief worden kenbaar gemaakt: in Aruba aan de directeur

=====

van het Algemeen Pensioenfonds van Aruba, buiten Aruba aan de vertegenwoordiger van het Algemeen Pensioenfonds van Aruba in Nederland. Het vrijwillig deelgenootschap eindigt in dat geval op de laatste dag der maand, waarin het betrokken schrijven is ontvangen.

8. Het vrijwillig deelgenootschap komt te vervallen met de dag van ingang van het uitgesteld pensioen, met die van ingang van de herplaatsing als ambtenaar in de zin van deze landsverordening, dan wel met die van ingang van toetreding als deelgenoot in het Werkliedenpensioenfonds.

9. De bijdragen zijn verschuldigd:

- a. tot en met de maand, waarin het vrijwillig deelgenootschap eindigt, ingevolge het bepaalde in het zevende lid, hetzij ten gevolge van overlijden, hetzij door verlies van deelgerechtigde betrekkingen;
- b. tot het tijdstip, waarop het vrijwillig deelgenootschap vervalt, ingevolge het bepaalde in het achtste lid.

HOOFDSTUK IV

Van de bijdragen voor pensioen en de pensioengrondslag

ALGEMEEN

Artikel 29

1. De ambtenaren zijn voor en na hun pensionering verplicht bij te dragen in de gevallen, onder de voorwaarden en naar de regelen dezer landsverordening.

2. De bijdragen worden onderscheiden in bijdragen ten behoeve van eigenpensioen en bijdragen ten behoeve van weduwen- en wezenpensioen.

§ 1. Van de bijdragen voor eigen-pensioen

Artikel 30

1. Ten behoeve van hun eigenpensioen zijn de ambtenaren verplicht 5% van de in artikel 44 bedoelde pensioengrondslag bij te dragen.

2. Behoudens het bepaalde in het derde en vierde lid van dit artikel is deze bijdrage verschuldigd over de gehele diensttijd.

3. Over diensttijd, welke ingevolge artikel 13 niet voor eigenpensioen in aanmerking komt, is deze bijdrage niet verschuldigd.

4. Over diensttijd, welke in aanmerking komt twee jaren gerekend voor één, wordt de volgens het eerste lid van dit artikel verschuldigde bijdrage gehalveerd.

Artikel 31

1. Voor ambtenaren, die tevoren in Nederland, de Nederlandse Antillen of Suriname in dienst zijn geweest, is de in artikel 30 bedoelde bijdrage, voor zover deze daarover niet reeds vroeger in betrekkingen als genoemd in artikel 12, onder 1a, is voldaan, ook verschuldigd over de voor pensioen in aanmerking komende diensttijd, elders door hen vervuld, mits niet reeds met pensioen vergolden, terwijl voor diensttijd die voor de helft in aanmerking komt, artikel 30, vierde lid, overeenkomstige toepassing zal vinden.

2. Deze bijdrage voor andere dan Arubaanse burgerlijke of daarmee gelijk gestelde dienst vervulde diensttijd, wordt berekend naar reden van de pensioengrondslag behorende bij de eerste daaropvolgende door hen in dienst van Aruba genoten bezoldiging, tenzij het een her-

=====

benoeming betreft, in welk geval de bijdrage voor de in het tijdvak, liggende tussen de datum van ingang van het ontslag en die van de herbenoeming, vervulde dienstdtijd, als hiervoor bedoeld, wordt berekend naar reden van de pensioengrondslag, behorende bij de bij laatstbedoelde benoeming toegekende bezoldiging.

3. Over dienstdtijd, vervuld na 31 december 1920, doch vóór 1 januari 1933 zal echter geen bijdrage verschuldigd zijn.

Artikel 32

Ten aanzien van militairen of gewezen militairen, die in burgerlijke dienst treden, vindt het in artikel 31 bepaalde overeenkomstige toepassing.

Artikel 33

1. De bijdrage, bedoeld in artikel 30, is, voor zover niet reeds voldaan, ook verschuldigd over de dienstdtijd welke voor pensioen in aanmerking komt, bedoeld in artikel 12, eerste lid, onder 2, 9 en/of 10, van deze landsverordening, vervuld voor de aanstelling tot ambtenaar, en wordt berekend naar de pensioengrondslag behorende bij de bezoldiging welke hem bij aanstelling tot ambtenaar in de zin van deze landsverordening is toegekend.

2. Over de in artikel 12, eerste lid, onder 2 en 9, bedoelde dienstdtijd, gelegen tussen 31 december 1920 en 1 januari 1933 zal evenwel geen bijdrage verschuldigd zijn.

Artikel 34

Ambtenaren, die tevoren werkman in de zin van de Werkliedenverordening zijn geweest, zijn geen bijdrage over hun op grond van artikel 12, eerste lid, onder 11, voor pensioen medetellende tijd verschuldigd.

Artikel 35 (vervallen)

§2. Van de bijdragen voor weduwen-,
weduwnaars- en wezenpensioen;

Artikel 36

1. Ten behoeve van het weduwen-, weduwnaars- en wezenpensioen zijn de ambtenaren, die pensioengerechtigde betrekkingen hebben, verplicht 3% van de in artikel 44 bedoelde pensioengrondslag bij te dragen.

2. Over het pensioen van de gewezen ambtenaar, die pensioengerechtigde betrekkingen heeft, is ten behoeve van het weduwen-, weduwnaars- en wezenpensioen een bijdrage van 3% verschuldigd. Over de verhoging, welke een volgens deze landsverordening toegekend pensioen heeft ondergaan krachtens het bepaalde in artikel 21, zal echter geen bijdrage ten behoeve van het weduwen-, weduwnaars- en wezenpensioen verschuldigd zijn.

Artikel 37

1. De bijdrage bedoeld in artikel 36, eerste lid, is voor zover deze daarover niet reeds is voldaan, mede verschuldigd over de na het

=====
tijdstip van inwerkingtreding van deze landsverordening opvolgend gegolden hebbende pensioengrondslagen dan wel over de pensioengrondslagen die gegolden zouden hebben:

- a. door de ambtenaren in de zin van deze landsverordening, ook voor wat betreft de door hen voor hun aanstelling als zodanig in Aruba vervulde diensttijden als bedoeld in artikel 12, eerste lid, onder 2, 9 en 10, welke voor pensioen in aanmerking komen;
- b. door de in artikel 31 bedoelde ambtenaren;
- c. door de in artikel 32 bedoelde militairen of gewezen militairen;
- d. door de ambtenaren die vroeger in Aruba hebben gediend in militaire of kerkelijke betrekkingen, in betrekkingen bij het bijzonder onderwijs of in betrekkingen bij het Algemeen Pensioenfonds van Aruba, dan wel die betrekkingen in tijdelijke dienst hebben waargenomen of diensttijden hebben vervuld als bedoeld in artikel 12, eerste lid, onder 2, 9 en 10, voor zover deze en de tijden, in vorenbedoelde betrekkingen doorgebracht, voor pensioen in aanmerking komen, die na vorenbedoeld tijdstip pensioengerechtigde betrekkingen krijgen c.q. herkrijgen, alsmede door na dat tijdstip in dienst tredende ambtenaren als hiervoor onder b, c en d, bedoeld, die pensioengerechtigde betrekkingen als bedoeld in deze landsverordening hebben.

2. Bij de berekening van deze bijdrage vindt het bepaalde in het tweede lid van artikel 31 overeenkomstige toepassing.

3. De ambtenaren, bedoeld in artikel 34, die pensioengerechtigde betrekkingen hebben, zijn, ten behoeve van het weduwen-, weduwnaars- en wezenpensioen, verplicht, over de tijd, bedoeld in artikel 12, eerste lid, onder 11, welke voor pensioen in aanmerking komt, het verschil bij te dragen tussen het bedrag berekend naar het percentage, genoemd in artikel 36, eerste lid, van de voor hen gedurende deze tijd als werkmans gegolden hebbende pensioengrondslagen en het bedrag, dat zij ingevolge artikel 30, tweede lid, en artikel 30, vierde lid, van de Werkliedenverordening over deze tijd hebben bijgedragen.

Artikel 38

1. De bijdrage, bedoeld in het eerste lid van artikel 36, is doorlopend verschuldigd, onafhankelijk van het al of niet dan wel voor de helft medetellen van diensttijd voor eigenpensioen.

2. De verplichting tot bijdragen houdt op met de eerste dag der maand, volgende op die, waarin de ambtenaar of de gepensioneerde heeft opgehouden pensioengerechtigde betrekkingen te bezitten.

Artikel 39 (vervallen)

§ 3. Van de betaling der bijdragen

Artikel 40

1. De volgens deze landsverordening verschuldigde bijdragen, genoemd in de artikelen 30 en 36, worden bij de betaling van het inkomen of het pensioen daarvan ingehouden.

2. Voor hen, die tijdelijk geen inkomsten van landswege genieten, wordt bij landsbesluit bepaald, hoe de betaling van de door hen verschuldigde bijdrage krachtens artikel 36, eerste lid, zal geschieden.

=====

Artikel 41

1. De in de artikelen 31, 32, 33 en 37 nader omschreven bijdragen worden aangezuiverd in gelijkblijvende bij landsbesluit te bepalen maandelijks termijnen.

2. De in het eerste lid bedoelde termijnen vervallen iedere maand, ongeacht het niet of slechts gedeeltelijk genieten van bezoldiging. De termijnen mogen niet meer bedragen dan 20% van de pensioengrondslagen, welke gelden bij de vaststelling van de bijdragen, genoemd in het eerste lid.

1°. in het derde lid wordt "van de weduwe en van de wezen" vervangen door: van de weduwe, van de weduwnaar en van de wezen;

3. Bij pensionering of overlijden van een ambtenaar, of bij overlijden van een gepensioneerd ambtenaar, kan bij landsbesluit worden bepaald, dat het bedrag, voor zover alsdan verschuldigd, aanstonds worde aangezuiverd ofwel tot een door hem te bepalen percentage - met inachtneming van een minimum van 5% en een maximum van 20% - onderscheidenlijk bij elke betaling op het pensioen van de ambtenaar, van de weduwe, van de weduwnaar en van de wezen zal worden ingehouden.

4. Wanneer het weduwen- en wezenpensioen ophoudt of een ambtenaar zonder recht op pensioen de dienst verlaat, wordt het nog niet betaalde gedeelte van het verschuldigde bedrag niet ingevorderd.

5. Evenmin geschiedt die invordering in de gevallen, waarin en zolang aan een gepensioneerd ambtenaar of de pensioengenietende weduwe en wezen het pensioen geheel of gedeeltelijk niet wordt uitbetaald, tenzij bij de gedeeltelijke uitbetaling van het pensioen het uit te keren bedrag hoger is dan de in te houden aanzuivering, in welk geval deze bij landsbesluit nader wordt geregeld.

Artikel 42

De bijdragen ingevolge de artikelen 31, 32, 33, 37 en 60 dezer landsverordening verschuldigd, worden vastgesteld bij landsbesluit, op voorstel van de directeur van het Algemeen Pensioenfonds van Aruba.

Artikel 43

Ongerekend het bepaalde in het vierde en vijfde lid van artikel 41, wordt kwijtschelding van bijdragen krachtens deze landsverordening verschuldigd of teruggaaf daarvan, indien voldaan, niet verleend.

§ 4. Van de pensioengrondslag

Artikel 44

1. De pensioengrondslagen van de ambtenaren worden vastgesteld bij de op hen van toepassing zijnde bezoldigingsregelingen.

2. Als pensioengrondslag voor de ambtenaar geldt het bedrag, dat volgens de op de ambtenaar van toepassing zijnde bezoldigingsregeling, behoort bij de bezoldiging, welke de ambtenaar geniet. De pensioengrondslag van de ambtenaar bedraagt bij bevordering of overgang naar een hoger bezoldigde betrekking niet minder dan de pensioengrondslag, welke voor de ambtenaar gold vóór de datum van zijn bevordering of overgang; de pensioengrondslag in de nieuwe betrekking mag daarna evenmin minder bedragen dan de pensioengrondslag, welke bij doordienen in de oude betrekking zou hebben gegolden. In de bezoldigingsregelingen worden voor zoveel nodig regelen gesteld omtrent het bepaalde in de vorige volzin. Als pensioengrondslag voor de ambtenaar, die belast

=====

is met de functie van deurwaarder, geldt het bedrag krachtens het bepaalde in de eerste volzin van dit artikel lid, vermeerderd met 50%. Ingeval overgang geschiedt naar een lager bezoldigde betrekking, behalve naar die van deurwaarder, behoudt de ambtenaar de op het tijdstip van overgang voor hem geldende pensioengrondslag. De pensioengrondslag gaat het bedrag van Afl. 14.400,- niet te boven. Voor de ambtenaar, die krachtens benoeming tijdelijk een betrekking heeft waargenomen en daartoe boven zijn bezoldiging een toelage heeft genoten, geldt indien hij aansluitend aan de waarneming vast benoemd wordt in die betrekking en aan die betrekking een hogere bezoldiging is verbonden dan hij voordien genoot, van het begin van de waarneming af als pensioengrondslag een bedrag gelijk aan de pensioengrondslag behorende bij de bezoldiging welke hij genoot vermeerderd met die toelage, doch ten hoogste gelijk aan de pensioengrondslag, welke behoort bij de bezoldiging welke hij op het tijdstip van benoeming in de nieuwe betrekking is gaan genieten. Ingeval de vaste benoeming niet aansluitend aan de waarneming doch nadien plaatsheeft, is het bepaalde in de voorgaande volzin niettemin van toepassing voor de duur van de waarneming, indien de waarneming ten minste 12 achtereenvolgende maanden heeft geduurd.

3. In de gevallen, omschreven in het eerste lid, onder 3, 4, 5, 7 en 8 van artikel 12 en in het tweede lid van artikel 40 blijft gelden of geldt als pensioengrondslag het bedrag dat als zodanig zou hebben gegolden, indien de betrokkene in actieve dienst van de overheid werkzaam zou zijn gebleven.

4. Het bedrag van de pensioengrondslag wordt de betrokken ambtenaar bij toekenning van de bezoldiging of wijziging van de bezoldiging medegedeeld door het gezag dat tot toekenning of wijziging van de bezoldiging bevoegd is.

5. In het geval, bedoeld in het tweede lid, vijfde alinea, stelt het tot benoeming bevoegde gezag de door de ambtenaar verschuldigde bijdrage vast. Artikel 41 is alsdan van overeenkomstige toepassing.

6. De vaststelling van de pensioengrondslag van de in artikel 2, tweede lid, bedoelde ambtenaar, geschiedt bij landsbesluit.

7. In afwijking van het tweede lid wordt de hoogte van de pensioengrondslag van leerkrachten, werkzaam bij een school als bedoeld in artikel 2, vierde lid, vastgesteld op de wijze, zoals dat gebeurt ten aanzien van leerkrachten bij het openbaar onderwijs.

HOOFDSTUK V

Van aanvraag, ingang en einde van het pensioen

Artikel 45

1. Pensioen wordt niet anders verleend dan op aanvraag door of vanwege de belanghebbende, bij landsbesluit, houdende vermelding van de gronden, waarop het wordt verleend.

2. De aanvraag om pensioen moet schriftelijk geschieden en wordt aan de Gouverneur ingediend onder overlegging van:

- a. ingeval de aanvraag wordt gedaan op grond van het in artikel 8, onder 1a, bepaalde, een uittreksel uit het geboorteregister of uit het kerkelijk doopboek en, bij ontstentenis daarvan, een akte van bekendheid, afgegeven door het Hoofd van plaatselijk bestuur van de geboorte- of woonplaats van de aanvrager, op de verklaring van twee getuigen;
- b. ingeval de aanvraag wordt gedaan op grond van het in artikel 8, onder 1b, bepaalde, een verklaring als daar is bedoeld;

- =====
- c. een staat van dienst met alle gegevens, benodigd voor de berekening van het pensioen, desgeëist met bijvoeging van de betreffende besluiten, beschikkingen en akten van aanstelling;
  - d. een verklaring, dat alle Gouvernementsstukken, zowel oorspronkelijke als afschriften, uittreksels of minuten, welke de betrokken ambtenaar onder zich mocht hebben, ter beschikking zijn gesteld van het Gouvernement of dat hij geen zodanige stukken onder zich heeft;
  - e. een door de directeur van het Algemeen Pensioenfonds van Aruba opgemaakte en door de directeur van de Directie Financiën geverifieerde verklaring, bevattende opgaaf van de dienstjaren, de inkomsten, die tot bepaling van de pensioengrondslag hebben gestrekt en het pensioenbedrag, waarop de betrokkene(n) recht kan (kunnen) doen gelden.

3. Indien het pensioen wordt aangevraagd ten behoeve van weduwen, weduwnaars en wezen van ambtenaren zullen, benevens de stukken bedoeld in het tweede lid, onderdelen c en e, worden overgelegd: uittreksel uit de overlijdensakte en de huwelijksakte van de ambtenaar, de geboorteakten der kinderen, alsmede, indien het gewettigde kinderen betreft, de bewijzen der wettiging en, indien het natuurlijke, stief- of pleegkinderen betreft, de stukken waaruit blijkt, dat aan de vereisten van artikel 24, tweede tot en met vierde lid, is voldaan.

4. Indien het pensioen wordt aangevraagd ten behoeve van weduwen, weduwnaars en wezen van gepensioneerd ambtenaren, vindt het in het derde lid bepaalde overeenkomstige toepassing, met dien verstande nochtans, dat geen overlegging behoeft te geschieden van de stukken in het tweede lid, onderdeel c, bedoeld.

5. Bij gebreke van stukken als bedoeld in het tweede, derde en vierde lid, kan bij landsbesluit bepaald worden dat met andere stukken genoegen wordt genomen, indien deze voor de regeling van het pensioen voldoende geacht worden.

6. Ingeval wezenpensioen(en) wordt (worden) toegekend, worden in het desbetreffende landsbesluit de geboortedata der kinderen vermeld, benevens het (de) bedrag(en) waartoe het (de) wezenpensioen(en) ambts-halve wordt (worden) verminderd, wanneer het recht op uitkering voor een of meer wezen vervalst.

Artikel 45a

1. Ter verkrijging van pensioen of tot behoud van het hem toegekende pensioen dient de wees, bedoeld in artikel 24, vierde lid, onderdeel a, een verzoekschrift in te dienen bij de Gouverneur onder overlegging van:

a. ingeval de wees niet in het genot was van pensioen:

- 1. de stukken, bedoeld in artikel 45, derde en vierde lid;
- 2. een verklaring waaruit blijkt welke onderwijsinstelling de wees bezoekt of welke studie hij volgt, afgegeven door het hoofd of de directeur van de desbetreffende onderwijsinstelling, of een bewijs van inschrijving aan een universiteit of hogeschool of een verklaring van de directeur van de Directie Onderwijs. De hiervoor bedoelde verklaringen dienen te vermelden vanaf welk tijdstip de wees de desbetreffende onderwijsinstelling bezoekt of de desbetreffende studie volgt;

b. ingeval de wees reeds in het genot was van pensioen, dient slechts een verklaring als bedoeld onder a, ten tweede, te worden overgelegd.

2. Ter verkrijging van pensioen of tot behoud van het hem toegekende pensioen dient de wees, bedoeld in artikel 24, tweede lid, on-

derdeel c, een verzoekschrift in te dienen bij de Gouverneur onder overlegging van:

- a. ingeval hij niet in het genot was van pensioen:
  1. de stukken, bedoeld in artikel 45, derde en vierde lid;
  2. een geneeskundige en/of andere verklaring waaruit blijkt dat de betrokken wees verkeert in de omstandigheden als bedoeld in artikel 24, tweede lid, onderdeel c. Bij verpleging in een inrichting dienen tevens de naam en de aard der inrichting te worden vermeld. De hiervoor bedoelde verklaringen dienen tevens te vermelden vanaf welk tijdstip de betrokken wees in de bedoelde omstandigheden verkeert;
- b. ingeval de wees reeds in het genot was van pensioen, dient slechts een verklaring als onder a, ten tweede, van dit lid te worden overgelegd.

3. Het in de voorgaande leden bedoelde verzoekschrift dient binnen zes maanden na het ontstaan van de in dit artikel bedoelde omstandigheden te worden ingediend. Het pensioen gaat dan in met ingang van de datum waarop vorenbedoelde omstandigheden zijn ontstaan. Is het verzoekschrift niet binnen zes maanden ingediend, dan gaat het pensioen in op de eerste dag van de maand volgende op die, waarin het verzoekschrift is ontvangen.

4. Indien de in het tweede lid van dit artikel bedoelde wees buiten staat is zelf een verzoekschrift in te dienen, geschiedt zulks door zijn wettelijke vertegenwoordiger. Ingeval de wees geen wettelijke vertegenwoordiger heeft kan het verzoekschrift worden ingediend door degene, van wie bij landsbesluit bepaald is dat hij kan aantonen dat de wees te zijnen laste is.

5. Het pensioen wordt toegekend voor de tijd dat een der in dit artikel bedoelde omstandigheden aanwezig is. De wees, of degenen die krachtens dit artikel bevoegd zijn tot indiening van het verzoekschrift dienen eigener beweging, onverwijld en schriftelijk kennis te geven aan de Gouverneur van iedere wijziging in bedoelde omstandigheden.

Artikel 46

1. Als de aanvraag, in artikel 45 bedoeld, niet is ingekomen binnen achttien maanden na het ontstaan der omstandigheden, die aanspraak geven op pensioen, gaat het pensioen in op de eerste dag van het kwartaal, volgende op dat, waarin de aanvraag is ingekomen.

2. Is de aanvraag binnen voorgeschreven tijdvak ingekomen, dan gaat het pensioen in:

- a. voor een ambtenaar op de dag, waarop het ontslag uit de dienst is ingegaan;
- b. voor een op wachtgeld gesteld ambtenaar op de dag volgende op die, met welke het wachtgeld, dat door het pensioen vervangen wordt, ophoudt;
- c. voor de weduwe, weduwnaar en wezen met ingang van de dag, volgende op die van het overlijden van de ambtenaar of de gepensioneerde ambtenaar, waaraan het wordt ontleend;
- d. voor een wees, geboren na het overlijden van de ambtenaar, met ingang van de maand waarin de geboorte heeft plaatsgehad.

3. Een aanvankelijk geweigerd pensioen of een verhoging van pensioen gaat, behalve in het geval, bedoeld in het vierde lid, eerst in met de dag waarop de aanvraag, die leidde tot toekenning van het aanvankelijk geweigerde pensioen of tot verhoging van het pensioen, bij de Gouverneur is ingekomen.

4. Licht aan de aanvankelijke weigering of toekenning van een te

=====

laag pensioen ten grondslag een dwaling ten aanzien van de feiten, die niet of niet uitsluitend aan een verzuim of aan een verkeerde opgave van de belanghebbende te wijten is, dan gaat, indien de in het derde lid bedoelde aanvraag binnen achttien maanden na de dagtekening van de aanvankelijke beschikking bij de Gouverneur is ingekomen, het pensioen of het hoger pensioen in met de dag, waarop het recht daarop verkregen werd.

Artikel 47

1. Het pensioen eindigt:
  - a. in geval van overlijden met het einde van de maand, waarin het overlijden heeft plaatsgehad;
  - b. in elk ander geval met het einde van de maand, waarin de oorzaak tot beëindiging van het betrekkelijk pensioen is ontstaan.
2. a. Na het overlijden van een gepensioneerd ambtenaar wordt aan zijn weduwe of haar weduwnaar, een bedrag uitgekeerd gelijk aan drie maal het bedrag van het maandelijks pensioen van de overledene op het tijdstip van overlijden.
  - b. Indien de overledene geen betrekking als bedoeld onder a, nalaat, geschiedt de uitkering ten behoeve van de kinderen van de ambtenaar, die krachtens artikel 24 recht hebben op wezenpensioen. Ontbreken ook zodanige kinderen, dan geschiedt de uitkering, indien de overledene kostwinner was van ouders, broeders, zusters of meerderjarige kinderen, ten behoeve van deze betrekkingen.
  - c. Laat de overledene ook geen betrekkingen als onder b, bedoeld na, dan kan het onder a, bedoelde bedrag geheel of ten dele worden uitgekeerd voor de betaling van de kosten der laatste ziekte en der begrafenis, zo de nalatenschap van de overleden ambtenaar voor de betaling dier kosten ontoereikend is.

HOOFDSTUK VI

Bijzondere bepalingen betreffende de pensioenen in het algemeen

Artikel 48

1. De pensioenen zijn onvervreemdbaar.
2. De rechthebbende kan over zijn pensioen op generlei wijze beschikken, ook niet door verpanding of belening.
3. Indien hij last geeft het pensioen voor hem te ontvangen, kan hij die lastgeving te allen tijde herroepen.
4. Alle overeenkomsten of beschikkingen strijdig met het in het eerste, tweede of derde lid bepaalde, zijn nietig.
5. Onder de bij het tweede lid verboden verpanding of belening is niet begrepen de verpanding of belening ter verkrijging van voorschotten van het Gouvernement van Aruba of van enig ander publiekrechtelijk lichaam in Nederland of de Nederlandse Antillen en van liefdadige, of tot algemeen nut werkende instellingen al of niet tegen rente verschaft, mits de bepalingen, waarnaar de voorschotten geschieden, zijn goedgekeurd in Aruba bij landsbesluit en in Nederland door de Gevolmachtigde Minister van Aruba.
6. Wanneer iemand, die krachtens deze landsverordening pensioen geniet, in een gesticht of een instelling van weldadigheid door het openbaar gezag erkend of beheerd, is opgenomen of op welke wijze ook door een zodanig gesticht of een zodanige instelling of vanwege een

=====

burgerlijke gemeente of het openbaar gezag wordt verpleegd, wordt, zolang dat geschiedt, het pensioen uitbetaald aan het bestuur van dat gesticht, die instelling of die gemeente of aan dat betrokken openbaar gezag.

7. Indien het bedrag van het pensioen dat der verpleegkosten overtreft, wordt het verschil zo spoedig mogelijk door het betrokken bestuur of openbaar gezag aan degene, die het pensioen geniet of aan diens wettelijke vertegenwoordiger uitbetaald.

8. In bijzondere gevallen kan bij landsbesluit, op verzoek van iemand als bedoeld in het zesde lid of van diens wettelijke vertegenwoordiger, bepaald worden, dat het pensioen geheel of gedeeltelijk aan een ander of aan anderen, dan in dat lid vermeld, wordt uitbetaald.

Artikel 49

Alle recht op pensioen krachtens de bepalingen dezer landsverordening gaat verloren voor de weduwe en wezen, die veroordeeld zijn ter zake van het ombrengen van degene, aan wie zij de pensioenaanspraken zouden kunnen ontlenen.

Artikel 50

1. Wanneer een gewezen ambtenaar, die in het genot is van pensioen ten laste van het Algemeen Pensioenfonds van Aruba, uit hoofdbetrekking inkomsten geniet of gaat genieten, welke direct of indirect ten laste komen van het Land en het gezamenlijk bedrag aan pensioen, de daarbij krachtens de geldende duurtetoelageregeling behorende duurtetoelag en die inkomsten de laatstelijk vóór zijn pensionering genoten inkomsten uit de betrekking, waarin hij is gepensioneerd, overschrijden, wordt de duurtetoelag met het bedrag van de overschrijding verminderd. In geval het bedrag van de overschrijding groter is dan de duurtetoelag, wordt het resterende gedeelte op het pensioen in mindering gebracht.

2. In bijzondere gevallen kan bij landsbesluit ontheffing worden verleend van het bepaalde in het eerste lid.

Artikel 51

De invorderbare pensioenbedragen, welke gedurende vijf achtereenvolgende jaren niet zijn geïnd, worden aangemerkt als verjaard.

Artikel 51a

In afwijking van het bepaalde in artikel 2, vijfde lid, wordt onder Arubaanse burgerlijke diensttijd voor zoveel nodig mede verstaan de diensttijd voor 1 januari 1986 doorgebracht in dienst van het land de Nederlandse Antillen, van een van de eilandgebieden van de Nederlandse Antillen of van een door de Nederlandse Antillen bij landsbesluit of door een van de eilandgebieden van de Nederlandse Antillen bij eilandsbesluit aangewezen rechtspersoon.

Artikel 52

Deze landsverordening kan worden aangehaald als Pensioenverordening landsdienaren.